

T. Iz korena vid — ved, lastnega vsem Slovanom. V stsl. viděti videre, véděti scire, intelligere, védok gnarus in svédok conscius, věst' scientia in svěst' conscientia, svédok in svédětelj (consciuss) testis, svedočba, svedočanstvo in svedeteljstvo testimonium i. t. d.

Poprava. Str. 231. v pomenk. v. 4. vredí takole: *-last* ni iz *list* (fraus, dolus, goth. lists list, rad. lis, cf. lisica), ampak iz *last*, kar se kravi tedaj v *last* ali prilast dá, kar se mi celó verjetno zdí.

Pisma dveh slovenskih učiteljev.

Na Pustem polji na sv. Lovrenca dan.

Dragi moj Svetoslave!

Svetovati znaš ti res lepo. Rekel si enkrat, da naj svoj križ voljno nosim, drugič si mi rekel, da naj bom zadovoljen s svojo plačo, in tretjič si še celó rekel, da učiteljem manjka kersanske ljubezni, torej so dostikrat čmerni in nejevoljni. To je sicer vse lepo. — Slišal sem že v svojem življenji od pisavcev, ki znajo revščino tako ginljivo popisovati, da bi človeku zadnji krajcar iz žepa privabili, da bi ga daroval revežu, sami pa — živé v vsi obilnosti. Poznam tudi zdravnike, ki močno priporočajo, kako mora človek ravnati, da zdravja ne zgubi, sami se pa za to malo zmenijo. Take svete, kakor jih ti učiteljem daješ, ponujajo jim le takšni, ki nič boljšega ne vedó, ali pa tudi nič storiti nočejo. Človek, ki mu vse po volji gre, lahko Boga hvali, in bogatin, ki vsega vživa v obilnosti, lahko sostradanemu beraču govori od dobrotljivosti božje, ali reveža šembrano to malo gane, če bogatin noče pred njim odpirati svoje mošnje. Besede: „Spolnuj dolžnosti svojega stanú na tanko in vestno“ — ravno tako zadevajo učitelja, kakor tiste, kateri bi mogli zanj skerbeti. Deželni zbori nekterih kronovin na Avstrijanskem ozirali so se tudi na učitelje, in zboljševali njih stan po okolisčinah; koliko se je pa pri nas na Kranjskem zgodilo? Kakor hitro sem bral, da so se začeli vjedati eden drugzega in si spodbijati besede, precej sem spoznal, da bo še veliko Save proti Belem gradu izlilo se, preden da šolstvo v deželnem zboru pride na versto. Svoje dni prosil je neki človek za službo. Kolikorkrat se oglasi za to službo, rekli so mu: „Poterpi, poterpi!“ On pa zapre doma muco v

kamro, in kolikorkrat muca zamijavka, da bi rada jedla, reče ji: „Poterpi, ljuba moja, poterpi!“ Sostradeni maček pa le pogine, in gospodar njegov vnovič prosi službe. „Poterpi, poterpi!“ mu zopet rečejo; na to on odgovori: „Od poterpljenja maček pogine“. — „To je dobro, da so raki v pismu, živi so mi sicer vsi vsli, ko sem spal,“ reče Indijan Evropejcu, ki ga vpraša, kje da so raki, od katerih mu prijatelj piše, da mu jih po njem pošlje. Tako se tudi jaz tolažim s številkami, kedar mi denarjev primanjkuje, ter prerajtujem, koliko moram še dobiti od svoje plače, in kedar me krulječi želodec opominja na neko naravno potrebo, pa premišlujem, koliko mernikov žita so mi kmetje še dolžni i. t. d.

Kar pa sicer tvoje tako znane opominjevanje zadeva, moram ti pa odkritoserčno povedati, da so me moja rajna mati veliko bolj ginljivo znali učiti in mi priporočevati, kako da naj se zadržim, kako da naj rad molim, in Bog vé, kaj še vse. Ali po svetu ni več šega, da bi človek tako mislil, govoril in ravnal; taki nauki so sicer za priproste in kmečke ljudi dobri, ali omikanim ni treba deržati se jih. Ko bi kaj takega zbleknil, lepo bi se mi krohotali moji prijatli v drusčini, ter bi mi rekli: „Ali si tudi ti tak, kakor stare babe?“ — Na svetu gre vse za dobičkom, za častjo; kaj le učitelj bo eno mero bral pa premišljeval? Kdo bo nek kaj takega tirjal od učiteljev?

Popred si ti enkrat govoril, da mi hočeš en par orehov dati, da jih bom grudil, na! sedaj ti jih pa vernem; le to ti svetujem, da boš mogel debelo kladvo imeti, da jih bodeš stolkel.

Z Bogom!

Tvoj odkritoserčni prijatelj
Tugoslave.

P a š n i k.

Iz „Slomšekovega navoda za šola“ l. 1853. — „Šola, hči cerkve“, je za njo naj imenitniša učivna in gojivna naprava človeškega rodú, ki zasluži vso našo pazljivost in prizadevnost, da bi teknila in sad obrodila za cerkev in deržavo, ter obema zredila zveste in vredne ude. Zato potrebuje šola od cerkve vernega posvečenja, od deržave vnanje podpore, od duhovnih pastirjev pa dostojne pazljivosti in skerbliive verdeve. Šola naj bo duhovnemu pastirju puncika očesna, — on pa naj bo šoli duša, da bo blagor v vsem. Naj poprej morajo dušni pa-